

fra Statens Side, hvad de Dpoffrelser ville kræve, som Omdannelsen af Veterinair-skolen vil medføre, og vi ville af Sorø Akademies Overtagelse — thi det er antydet i den sidste Paragraph i Lovforslaget — af det, der er henlagt til forskjellige, mere theoretisk videnskabelige Fag, anvende visse Summer for at bruge dem til at udbrede større Indsigt i disse for hele Landet saa vigtige Fag. Det forekommer mig derfor virkelig, at, hvad enten man bestemmer sig for det Ene eller det Andet, staaer man dog ikke saa overordentlig fjernt fra hinanden med Hensyn til Grunde og Anskuelse. Jeg skal meget vilig indrømme, at, forelaa der Forslag til en anden Ordning af Veterinair-skolen, hvorved den sættes i nærmere Forbindelse med andre bestaaende Anstalter, saa skulde jeg villig stemme derfor. Jeg anser det for at være ligemeget, enten det skeer paa den ene eller anden Maade, thi, naar der kommer til at gaae en god Vland igennem de Foranstaltninger, vi ville træffe, da tvivler jeg ikke paa, at de ville virke heldbringende. Jeg skal tilføie, at der i det Valgdistrict, som jeg har den Ære at repræsentere, findes et landoekonomisk Selskab for Lolland og Falster, og sammes meget kyndige Formand har udtalt den Overbevisning, at man virkelig vilde fremme Landbruget her i Landet ved at gaae ind paa Regjeringens Forslag. Jeg kan ikke nægte, at denne Udtalelse for mig har megen Vægt. Jeg troer, at det er smaaligt, betydningsløst og vildelevende, naar man vil opstille en saadan Forskjel, som skeet er, og sige: Ja, det kan være godt for de Store, men ikke godt for de Smaa. Udbred kun Kundskaber, og Kundskaberne ville trænge ind overalt. Man kan ikke udelukke Kundskaber, ligesaa lidt som man kan udelukke Solens Straaler. Udbred Dplysning i Folket og lad den skinne, saa er jeg overbevist om, at den vil skinne ligesaa fuldt paa de lavere som paa de høiere Steder, og trods den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 2den Valgkreds (Grundtvig) siger „Ne“ dertil, vil det blive Tilfældet. Jeg troer, at vi godt kunne stemme for denne Anstalt, fordi der ikke blev Noget af den Underviisningsanstalt, der i sin Tid var paatænkt i Sorø.

Bable: Der er udtalt, at der fra en Deel af det ærede Folkething's Medlemmer, der stemme mod denne Lov, skulde være indrømmet, at de i det Hele taget billigede det, hvorom Loven handler, og navnlig skulde det være udtalt i den Dagsorden, der var indleveret igaar. Det, der er udtalt i den Dagsorden, der indbragtes igaar, er, at, naar der fra deres Side, der havde Interesse i denne Sag, vises nogen Interesse for deres personlige Bedkommende, da er Rigsdagen rede til at understøtte den. Det er Friheden, vi bygge paa her, og, naar der viser sig en levende Trang i Folket, og det selv vil offere Noget dertil, saa vil Staten træde til og understøtte den. Der er et Punkt, hvorom der kunde være Tale, at en saadan Understøttelse kunde ydes, uden at der var vist en saadan Dpoffrelse fra den private Side, og det er, naar det gjælder den fattige Deel af Befolkningen, hos hvem man ikke i den Grad kan vente det, og det er det Punkt, hvor der kunde være Tale om, at give en Gave fra Statens Side som denne. Det var med Hensyn dertil, at jeg for nogen Tid siden stillede en Forespørgsel til den ærede Underviisningsminister med Anmodning om, at han vilde yttre sig, om man ikke vilde gjøre Noget for den fattige Deel af Befolkningen. Der er oprettet ved private Midler Bondehøjskoler, og Staten har understøttet dem med 100 Rd., lad der blive oprettet Proprietairhøjskoler, og Staten vil understøtte dem med 1000 Rd. og lad der endogsaa blive oprettet Godseierhøjskoler, og Staten vil understøtte dem med 10,000 Rd.

Grundtvig: Jeg begjærede ikke Ordet for at gjentage, enten hvad jeg eller andre ærede Rigsdagsmand allerede have sagt, for at fraraade dette Lovforslag, men kun fordi den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) søgte at afkræfte, hvad der var sagt mod dette Lovforslag, paa en Maade, som jeg fandt maaskee kunde være meget virksom, men fandt ikke berettiget. Det var nemlig paa en ganske egen Maade, han vilde afkræfte, hvad der var sagt om, at det var meget tvivlsomt, hvorvidt denne Skole-